

Opinto-opas 2024–2025

YLITORNION
YHTEISKOULUN LUKIO

Distinguished
School

Recognised by Apple as a distinguished school for continuous innovation in learning, teaching, and the school environment.

Erasmus+

Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

YHTEYSTIEDOT

Ylitornion yhteiskoulun lukio
Parkkitie 1
95600 YLITORNIO

Puh. 050 4092 621 (toimisto)
Sähköposti: [lukio\[at\]yykl.fi](mailto:lukio[at]yykl.fi)
Kotisivu: <http://www.yykl.fi>

Tallenna nämä puhelinnumerot yhteystietoihisi

Rehtori Sari Lantto	040 725 9285
Opinto-ohjaaja Teija Kaarre	050 343 5033
Talous- ja hallintosuunnittelija Aila Viippola	050 4092 621 (lukion toimisto)
Ryhmänohjaajasi tiedot	

Kanslia on avoinna pääsääntöisesti klo 8.00–15.15.

HALLINTO

Ohjesäännön mukaiset toimielimet

1. Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön (ylläpitäjän) yhtiökokous
2. Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiön hallitus
3. Ylitornion yhteiskoulun lukion johtokunta
4. Rehtori
5. Opettajakunta

Kannatusosakeyhtiön hallitus

Varsinaiset jäsenet:

Alapuranen Juha, yrittäjä (pj)	0400 696 695
Isomaa Matias, yrittäjä (vpj)	040 678 9810
Hiltunen Marko, sairaanhoitaja	040 507 3739
Salminen Matti, kirkkoherra	040 550 8246
Siikavirta Pertti, yrittäjä	040 515 9002
Yrjänheikki Antti, yrittäjä	0400 398 600

Varajäsenet:

Kronqvist Maarit, yrittäjä	0400 518 111
Viippola Aila, talous- ja hallintosuunnittelija	050 553 1668

Hallituksen sihteeri:

Lantto Sari, rehtori	040 725 9285
----------------------	--------------

Lukion johtokunta

Hallituksen jäsenet (ks. edellä)
Henkilökunnan edustaja
Oppilaskunnan hallituksen pj ja varapj

YLITORNION YHTEISKOULUN LUKION HENKILÖKUNTA

Lantto Sari, rehtori Ruotsi, tv 040 725 9285	Leviäkangas Tiina Biologia, maantiede
Bergman Jukka-Pekka Uskonto	Sikorski Nikolai, erikoisvalmentaja Jääkiekko, liikunta
Collin Suvi Matematiikka, fysiikka, kemia	Syvjäärvi Sanna (Markus Pessan sijainen 1.8.2024-31.7.2025) Matematiikka, kemia, fysiikka
Hammare Terhi, ykkösten ryhmänohjaaja Äidinkieli ja kirjallisuus, S2, historia	Timlin Henna Kuvataide
Holster Seija Yhteiskuntaoppi, psykologia, filosofia	Vierikko Lassi Musiikki
Kaarre Teija Opinto-ohjaaja 050 343 5033	Viippola Aila Talous- ja hallintosuunnittelija 050 409 2621 lukio[at]yykl.fi
Koivuniemi Sari Erityisopettaja 040 745 1964	Viippola Hanna-Maria, opiskelijakunnan ohjaava opettaja, abien ryhmänohjaaja Englanti, saksa, ruotsi, tv

OPIKELIJAHUOLLON YHTEYSTIEDOT

Koulupsykologi Mika Nevala	040 767 0495
Koulukuraattori	040 821 4040
Kouluterveydenhoitaja Jenni Mäkikyrö	0400 398 404
Erityisopettaja Sari Koivuniemi	040 745 1964

TIEDOTTAMINEN JA SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ

Lukio käyttää ajankohtaisista asioista tiedottamiseen ja yhteydenpitoon kodin ja koulun välillä ensisijaisesti Wilmaa. Lukiolla on myös mm. Facebook- ja Instagram-tilit sekä oma podcast (Aavan kutsu/Spotify ja Apple Podcasts).

APPLE DISTINGUISHED SCHOOL 2021-2024

Apple Distinguished School -koulut ovat tunnettuja innovatiivisuudesta, hyvästä johtajuudesta ja erinomaisesta opetuksesta. Niissä käytetään Applen teknologiaa ja ekosysteemiä monipuolisesti oppimisen ja osaamisen kehittämisessä. Teknologian käytön tavoitteena on kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen, luovuuden edistäminen, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojen kehittäminen sekä opiskelun henkilökohtaistaminen.

ERASMUS+ -AKKREDITOINTI 2021-2027

Opetushallitus on myöntänyt lukiolle Erasmus+-akkreditoinnin vuosille 2021–2027. Akkreditointi edellyttää kansainvälisen toiminnan ja liikkuvuuden strategista suunnitelmaa ja mahdollistaa säännöllisen vuosittaisen liikkumisen.

FINEST FUTURE

Lukio on mukana Finest Future Oy:n hankkeessa, jonka tarkoituksena on, että ulkomaalaiset opiskelijat voivat käyttää suomalaisia toisen asteen oppilaitoksia väylänä suomalaisiin korkeakouluopintoihin. Ulkomailta suoritettulla todistuksella hakeutuvat opiskelijat valitaan suomalaisiin oppilaitoksiin harkintaan perustuvan valinnan kautta.

OPISKELUUN LIITTYVIÄ AIKATAULUJA LV 2024-2025

2024	Vko	MA	TI	KE	TO	PE	La	Su		
		I JAKSO							7.8.-26.9.2024	
Elokuu	32			7*	8	9	10	11	7.8. Lukuvuosi alkaa	
	33	12	13	14	15	16	17	18		
	34	19	20	21	22	23	24	25		
Syyskuu	35	26	27	28	29	30	31	1	RE1: UE/YH/KE/GE/TE RE2: PS/FV/HV/FY/BI	
	36	2	3	4	5	6	7	8		
	37	9	10	11	12	13	14	15		
	38	16 Ä I	17	18 RE1	19	20 ENA	21	22		
	39	23 RUB	24 RE2	25	26 M/N					
		II JAKSO							27.9.-22.11.2024	
Lokakuu	39					27 Ä k, S2	28	29	14.-18.10. Syysloma	
	40	30 ENC	1	2	3	4	5	6		
	41	7	8	9	10	11	12	13		
Marraskuu	42	14	15	16	17	18	19	20	24.10. Päätötod. (5.12.) vaadittavien opintojen viimeinen suorituspv. 7.11. Abipäivät/Oulun yliopisto	
	43	21	22	23	24*	25	26	27		
	44	28	29	30	31	1	2	3		
	45	4	5	6	7*	8	9	10		
	46	11	12	13	14	15	16	17		
	47	18	19	20	21	22	23	24		
		III JAKSO							25.11.2024-31.1.2025	
Joulukuu	48	25	26*	27	28*	29	30	1	26.11. Ilm. kevään yo-kirjoituksiin (päätyy 1.12.), 28.11. Erityisj.hak.k- yo 5.12. its.juhla, 6.2. Itsenäisyyspäivän juhla, opk lipunkanto Abien kieli- ja kulttuurimatka Lontooseen (ajankohta voi vielä tark.) 20.12. Joulujuhla 21.12.2024-6.1.2025 joululoma	
	49	2	3	4	5*	6*	7	8		
	50	9	10	11	12	13	14	15		
	51	16	17	18	19	20*	21	22		
2025 Tammikuu	52	23	24	25	26	27	28	29		
	1	30	31	1	2	3	4	5		
	2	6	7	8	9	10	11	12		
	3	13	14	15	16	17	18	19		
	4	20	21	22	23	24	25	26		
	5	27	28	29	30	31	1	2		
		IV JAKSO							1.2.-1.4.2025	
Helmikuu	6	3	4	5*	6*	7*	8	9	5.2. Abikonva, 6.2. Penkkarit, 7.2. Vanhat	
	7	10	11	12	13	14	15	16		
	8	17	18	19	20	21	22	23		
Maaliskuu	9	24	25	26	27	28	1	2	3.-7.3.2025 Talviloma	
	10	3	4	5	6	7	8	9		
	11	10	11 Ä I, S2	12	13 ENC	14 Ä kirj	15	16		
Huhtikuu	12	17 ENA	18	19 M/N	20	21 RE1	22	23	RE1: PS/FV/HV/FY/BI RE2: UE/YH/KE/GE/TE	
	13	24 RUB	25	26 RE2	27	28	29	30		
	14	31	1							
			V JAKSO							2.4.-31.5.2025
Toukokuu	14			2	3	4	5	6	10.4. Päätötod. (31.5.) vaadittavien opintojen viimeinen suorituspv. 18.4. Pitkäperjantai 21.4. Toinen pääsiäispäivä, 22.-27.4. Veteraaniviikko 30.4. Erityisj.hakemus s-yo, 1.5. Vapunpäivä 2.5. vapaa 9.5. Eurooppa-päivä 2.lk ilmoittautuminen syksyn yo (päätyy 5.6.) 29.5. Helatorstai, 31.5. Kevätjuhla ja lakkiaiset	
	15	7	8	9	10*	11	12	13		
	16	14	15	16	17	18	19	20		
	17	21	22	23	24	25	26	27		
	18	28	29	30*	1	2*	3	4		
	19	5	6	7	8	9*	10	11		
	20	12	13*	14	15	16	17	18		
	21	19	20	21	22	23	24	25		
22	26	27	28	29	30	31*	1			

KURSSIEN SUOSITELTAVA SUORITUSJÄRJESTYS LV 2024–2025 ALOITTAVILLE

Oppiaineet	Pakolliset + valinnaiset + paikalliset opinnot opintopisteinä	Lv 2024-2025	Lv 2025-2026	Lv 2026-2027	
Äidinkieli ja kirjallisuus	12+6+1	ÄI12, ÄI1, ÄI2_ÄI3, ÄI4(_ENA3)	ÄI5, ÄI6_ÄI7, ÄI8, ÄI9 (Puhvi)	ÄI10, ÄI11	
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	12+6	S21, S22_S23, S24	S25, S26_S27, S28, S29 (Puhvi)	S210, S211	
Toinen kotimainen kieli, ruotsi, B1	10+4+1	RUB11_RUB12, RUB13	RUB14, RUB15(_ENA6), RUB17	RUB16, RUB18	
Vieras kieli, englanti, A1	12+4+1	ENA1_ENA2, ENA3(_ÄI4)	ENA4, ENA5, ENA6(_RUB5)	ENA7, ENA8, ENA9	
Vieras kieli, B3	0+16	(SA)B31, (SAB)32, (SA)B33	(SA)B34, (SA)B35, (SA)B36	(SA)B37, (SA)B38	
	Yht. opintokokonaisuus	2	MAY1		
	Pitkä matematiikka	18+6+6	MAA3, MAA2, MAA4, MAA14	MAA5, MAA6, MAA7, MAA9_MAA17(_YH2), MAA11, MAA15	MAA10, MAA8, MAA12, MAA13, MAA16
	Lyhyt matematiikka	10+4+3	MAB2, MAB3	MAB4, MAB5, MAB6_MAB7(_YH2)	MAB8, MAB9, MAB10, MAB11
	Biologia	4+6	BI1(_KE1_KE2_PS1)	BI2_BI3, (BI6)	(BI4), (BI5)
	Maantiede	2+6	GE1	(GE2), (GE4)	(GE3)
	Fysiikka	2+12+2	FY1_FY2, FY3	FY4, FY5, FY6	FY7, FY8, FY9
	Kemia	2+8+2	(BI1_)KE1_KE2_(PS1), KE3	KE4, KE5, KE6	KE7
	Filosofia	4+4	FI1	FI2, (FI3)	(FI4)
	Psykologia	2+8	(BI1_KE1_KE2_)PS1	(PS2), (PS3)	(PS4), (PS5)
	Historia	6+6	HI1, HI2	HI3, (HI5)	(HI4), (HI6)
	Yhteiskuntaoppi	6+2	YH1	(MAA9_MAA17/MAB6_MAB7_)YH2, YH3	(YH4)
	Ev. lut. uskonto	4+8	UE1	UE2, UE3, (UE5)	(UE4), (UE6)
	Terveystieto	2+4	TE1	(TE3)	(TE2)
	Liikunta	4+6+14	LI1, LI3	LI4, LI2	(LI5)
	Musiikki	2/4+4	MU1	MU2, (MU3)	(MU4)
	Kuvataide	2/4+4	KU1	KU2, (KU4)	(KU3)
	Opinto-ohjaus	4+0+2	OP1, OP2	OP1, OP2	OP1, OP2
	Temaattiset opinnot	0+6+x	vapaa, suunnittele opon kanssa	vapaa, suunnittele opon kanssa	vapaa, suunnittele opon kanssa
	Lukiodiplomit	0+6	vapaa, suunnittele aineenopettajan kanssa	vapaa, suunnittele aineenopettajan kanssa	vapaa, suunnittele aineenopettajan kanssa
	Paikalliset oppiaineet	Opintopisteet			
	Jääkiekko	24	JK1, JK2, JK3, JK4, JK5	JK6, JK7, JK8, JK9, JK10	JK11, JK12
	Kokeellista työskentelyä kemiassa ja fysiikassa, LUMA	2		LUMA1	
	Tieto- ja viestintätekniikka	3	TVT1	TVT2	

YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.

Kokelas voi halutessaan valita toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta äidinkieleltään ruotsin- tai suomenkielisille kokelaille tarkoitetun äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kyseisessä kielessä. Kokelas voi myös halutessaan suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä.

Lautakunta on julkaissut verkossa toimivan palvelun, jossa voi kokeilla, millaiset koe yhdistelmät täyttävät nämä kriteerit. Pääset palveluun [tästä](#).

Ylioppilaskokeen käytännön järjestelyt

Käytännön järjestelyt käydään läpi abi-infossa, joka järjestetään syksyn ja kevään kirjoittajille pari viikkoa ennen kirjoitusten alkamista.

Tärkeää:

- 1) Tarkista koepäivät lautakunnan sivuilta, niitä ei merkitä Wilmaan.
- 2) Lue läpi lautakunnan julkaisema tiedote kokelaalle.
- 3) Kertaa koeympäristön ohjeet esim. cheat.abitti.fi -sivulta.
- 4) Saavu koeaamuna paikalle viimeistään klo 8.20.
- 5) Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12. Koeaika on tasan 6 tuntia, erityisjärjestelyanomuksesta 2 tuntia lisää aikaa saaneilla koeaika on enintään 8 tuntia.
- 6) Lue kokeen alussa olevat ohjeet huolellisesti.

PAKOLLISET, VALINNAISET JA PAIKALLISET OPINTOJAKSOT, OPS 2021

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS		OP
Pakolliset		
ÄI1	Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen	2
ÄI2_ÄI3	Kieli- ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus	1+1
ÄI4(_ENA3)	Kieli, kulttuuri ja kirjallisuus	2
ÄI5	Tekstien tulkinta	2
ÄI6_ÄI7	Kirjoittaminen ja vuorovaikutus	1+1
ÄI8	Kirjallisuus 2	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
ÄI9	Vuorovaikutus 3	2
ÄI10	Kirjoittaminen 2/Abin kirjoitustaito	2
ÄI11	Tekstien tulkinta 2/Abin lukutaito	2
Paikalliset		
ÄI12	Äidinkielen ja kirjallisuuden tuki	1
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS		
Pakolliset		
S21	Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen	1+1
S22_S23	Kieli- ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus	1+1
S24	Kirjallisuus	2
S25	Tekstien tulkinta	2
S26_S27	Kirjoittaminen ja vuorovaikutus	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
S28	Kirjallisuus 2	2
S29	Vuorovaikutus 3	2
S210	Kirjoittaminen 2/Abin kirjoitustaito	2
S211	Tekstien tulkinta 2/Abin lukutaito	2
VIERAS KIELI, ENGLANTI, A1		
Pakolliset		
ENA1_ENA2	Opiskelutaidot ja englanti globaalina kielenä	1+3

ENA3(_ÄI4)	Kieli, kulttuuri ja kirjallisuus	2
ENA4	Englannin kieli vaikuttamisen välineenä	2
ENA5	Kestävä tulevaisuus ja tiede	2
ENA6(_RUB5)	Kielitaito opiskelu- ja työelämässä	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
ENA7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa	2
ENA8	Viesti ja vaikuta puhun	2
Paikalliset		
ENA9	Englannin kertaus	1
VIERAS KIELI, B3 (SAKSA)		
Valtakunnalliset valinnaiset		
SAB31	Johdatus saksan kieleen ja kulttuuriin	2
SAB32	Selviytyminen arkisissa tilanteissa	2
SAB33	Vapaa-aika ja jokapäiväinen elämä	2
SAB34	Kulttuurien kohtaamisia	2
SAB35	Hyvinvointi ja huolenpito	2
SAB36	Kulttuuri	2
SAB37	Opiskelu ja työelämä	2
SAB38	Ajankohtaisuus ja mediat	2
MATEMATIIKKA		
PITKÄ MATEMATIIKKA		
Pakolliset kurssit		
MAY (Yhteinen)	Luvut ja yhtälöt	2
MAA2	Funktiot ja yhtälöt	3
MAA3	Geometria	2
MAA4	Analyttinen geometria ja vektorit	3
MAA5	Funktiot ja yhtälöt 2	2
MAA6	Derivaatta	3
MAA7	Integraalilaskenta	2
MAA8	Tilastot ja todennäköisyys	2

MAA9_MAA17(_YH2)	Pitkä matematiikka ja taloustieto	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
MAA10	3D-geometria	2
MAA11	Algoritmit ja lukuteoria	2
MAA12	Analyysi ja jatkuva jakauma	2
Paikalliset		
MAA13	Pitkän matematiikan kertaus	2
MAA14	Pitkän matematiikan tuki 1	1
MAA15	Pitkän matematiikan tuki 2	1
MAA16(_MAB11)	Tekniset apuvälineet matematiikassa	1
LYHYT MATEMATIIKKA		
Pakolliset		
MAY (yhteinen)	Luvut ja yhtälöt	2
MAB2	Lausekkeet ja yhtälöt	2
MAB3	Geometria	2
MAB4	Matemaattisia malleja	2
MAB5	Tilastot ja todennäköisyys	2
MAB6_MAB7(_YH2)	Lyhyt matematiikka ja taloustieto	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
MAB8	Matemaattinen analyysi	2
MAB9	Tilastollinen todennäköisyys	2
Paikalliset		
MAB10	Lyhyen matematiikan kertaus	2
MAB11(_MAA16)	Tekniset apuvälineet matematiikassa	1
BIOLOGIA		
Pakolliset		
BI1(_KE1_KE2_PS1)	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia	2
BI2_BI3	Ekologia ja ihmisen vaikutus ympäristöön	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
BI4	Solu ja perinnöllisyys	2

BI5	Ihmisen biologia	2
BI6	Biotekniikka ja sen sovellukset	2
MAANTIEDE		
Pakolliset		
GE1	Maailma muutoksessa	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
GE2	Sininen planeetta	2
GE3	Yhteinen maailma	2
GE4	Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta	2
FYSIIKKA		
Pakolliset		
FY1_FY2	Fysiikka luonnontieteenä	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
FY3	Energia ja lämpö	2
FY4	Voima ja liike	2
FY5	Jaksollinen liike ja aallot	2
FY6	Sähkö	2
FY7	Sähkömagnetismi ja valo	2
FY8	Aine, säteily ja kvantittuminen	2
Paikalliset		
FY9	Fysiikan kertaus	2
KEMIA		
Pakolliset kurssit		
KE1_KE2(_BI1_PS1)	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia	1+1
Valtakunnalliset valinnaiset		
KE3	Molekyylit ja mallit	2
KE4	Kemiallinen reaktio	2
KE5	Kemiallinen energia ja kiertotalous	2
KE6	Kemiallinen tasapaino	2

Paikalliset		
KE7	Kemian kertaus	2
FILOSOFIA		
Pakolliset		
FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun	2
FI2	Etiikka	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
FI3	Yhteiskuntafilosofia	2
FI4	Totuus	2
PSYKOLOGIA		
Pakolliset		
PS1(_B11_KE1_KE2)	Tieteellinen tutkimus ja kolme ainerealia	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
PS2	Kehittyvä ihminen	2
PS3	Tietoa käsittelevä ihminen	2
PS4	Tunteet ja mielenterveys	2
PS5	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen	2
HISTORIA		
Pakolliset		
HI1	Ihminen, ympäristö ja historia	2
HI2	Kansainväliset suhteet	2
HI3	Itsenäisen Suomen historia	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
HI4	Eurooppalainen ihminen	2
HI5	Ruotsin itämaasta Suomeksi	2
HI6	Maailman kulttuurit kohtaavat	2
YHTEISKUNTAOPPI		
Pakolliset		
YH1	Suomalainen yhteiskunta	2

(MAA9_MAA17_)YH2 (MAB6_MAB_)YH2	Pitkä/lyhyt matematiikka ja taloustieto	2
YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
YH4	Lakitieto	2
USKONTO		
Pakolliset		
UE1	Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä	2
UE2	Maailmanlaajuinen kristinusko	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
UE3	Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä	2
UE4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa	2
UE5	Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa	2
UE6	Uskonto, tiede ja media	2
TERVEYSTIETO		
Pakolliset		
TE1	Terveys voimavarana	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
TE2	Terveys ja ympäristö	2
TE3	Terveys ja yhteiskunta	2
LIIKUNTA		
Pakolliset		
LI1	Oppiva liikkuja	2
LI2	Aktiivinen elämä	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
LI3	Uudet mahdollisuudet	2
LI4	Yhdessä liikkuen, Vanhojen tanssit	2
LI5	Virkistystä liikunnasta	2

Paikalliset		
LI6 (31.7.2024 saakka)	Vanhojen tanssit	2
LI7-LI12	Tavoitteellinen harrastaminen liikunnassa	2–12
MUSIIKKI		
Pakolliset		
MU1	Intro – kaikki soimaan	2
MU2	Syke – soiva ilmaisu	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
MU3	Genre – globaali uteliaisuus	2
MU4	Demo – luovasti yhdessä	2
KUVATAIDE		
Pakolliset		
KU1	Omat kuvat, jaetut kulttuurit	2
KU2	Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt	2
Valtakunnalliset valinnaiset		
KU3	Kuva viestii ja vaikuttaa	2
KU4	Taiteen monet maailmat	2
OPINTO-OHJAUS		
Pakolliset		
OP1 (1.–3. vuosi)	Minä opiskelijana	2
OP2 (1.–3. vuosi)	Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus	2
Paikalliset		
OP3	Työelämään tutustuminen	2
OP4	Korkeakouluopintoihin tutustuminen	2
TEMAATTISET OPINNOT		
TO1	Opiskelijakuntatoiminta	2
TO2	Työelämään orientoiva osaaminen	2
TO3	Liikennekasvatus	2
TO4	Kansainväliset hankkeet 1	2
TO5	Kansainväliset hankkeet 2	1

TO6	Kansainväliset hankkeet 3	1
TO7	Kirjallisuuden teemaopinnot, valtakunnallinen val.	2
TO8	Sosiaalisen median sisällöntuotanto 1	2
TO9	Sosiaalisen median sisällöntuotanto 2	2
TO10	Luovuus kuuluu kaikille – piirtäminen/valokuvaus/ musiikki/video, valtakunnallinen valinnainen	2
TO11	Ylioppilaskirjoituksiin valmentavat opinnot	2
TO12	Muun koulutuksen järjestäjän opinnot	
LUKIODIPLOMIT		
Valtakunnalliset valinnaiset		
KULD2	Kuvataiteen lukiodiplomi	2
LILD4	Liikunnan lukiodiplomi	2
MELD5	Median lukiodiplomi	2
PAIKALLISET OPPIAINEET		
JÄÄKIEKKO		
Paikalliset		
JK1	Jääkiekko ja opiskelu, kasvaminen aikuisuuteen	2
JK2	Urheilulliset ja terveet elämäntavat	2
JK3	Harjoittelu ja kilpailu	2
JK4	Pelikäsitys ja pelitilanneroolit	2
JK5	Pitkätähhtiimen suunnitelma	2
JK6	Jääkiekko ja teknologia	2
JK7	Mentaalivalmennus	2
JK8	Yleisen urheilullisuuden keh. (koordinaatio ja liikkuvuus)	2
JK9	Voima ja nopeus	2
JK10	Kesäharjoittelun suunnitelma	2
JK11	Taktiikkaa ja pelitilanteita	2
JK12	Jääkiekon erikoistilanteet	2
LUMA		
Paikalliset		

LUMA1	Kokeellista työskentelyä fysiikassa ja kemiassa	2
TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka		
Paikalliset		
TVT1	Digitaalisen opiskeluympäristön työvälineet ja sovellukset	2
TVT2	Digitutorointi	2

OTTEITA OPETUSSUUNNITELMASTA: OPISKELIJAN OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI (LOPS21)

5.2. Opintojakson arviointi

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä tulee arvioida opetussuunnitelman mukaisen opintojakson suorittamisen aikana suhteessa opintojaksolle asetettuihin tavoitteisiin. Opiskelijan tulee saada palautetta oppimisensa kehittymisestä. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 2 mom.)

Opetussuunnitelman mukainen opintojakso arvioidaan sen suorittamisen päätteeksi. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 3 mom.)

Opiskelijan oppimista arvioidaan opintojakson aikana antamalla hänelle arviointipalautetta opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Oppimista tukevaa palautetta tulee antaa riittävän aikaisessa vaiheessa opintojaksoa, jotta opiskelijalla on mahdollisuus kehittää sen perusteella opiskeluaan ja työskentelyään.

Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päätyttyä. Jos opintojakso koostuu useammasta saman oppimäärän moduulista, annetaan siitä yksi arvosana. Jos kyse on usean oppiaineen yhteisestä opintojaksosta, arvosanat annetaan oppiaineittain. Arvosanojen tulee perustua monipuoliseen oppimisen, osaamisen ja opitun näyttöön opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arvioinnin toteuttamisesta päätetään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Oppimisen tuen tarpeet, kuten sairaudesta tai vammasta johtuvat haasteet, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa arvioinnissa huomioon siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisin tapoihin osoittaa osaamisensa.

5.2.1. Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

Numeroin annettavassa arvostelussa käytetään asteikkoa 4–10. Arvosana 5 osoittaa välttävää, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Opintojakso tai oppiaine, jota ei arvostella numeroin, arvioidaan suoritetuksi tai hylätyksi. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 810/2018, 17 §.)

Opiskelija saa arvosanan opintojaksoihin sisältyvistä opinnoista. Opintojaksoihin sisältyvistä pakollisista opinnoista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista annetaan numeroarvosanat lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä (S = suoritettu, H = hylätty). Muista valinnaisista opinnoista voidaan antaa arvosanaksi paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla numeroarvosana tai suoritusmerkintä.

Arvosanaa voidaan täydentää ja täsmentää kirjallisesti annetulla sanallisella arvioinnilla tai arviointikeskustelussa annetulla palautteella. Kesken olevan opintojakson merkintätavasta ja suorituksen täydentämiskäytännöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Lukiolain (714/2018) 37 §:n 3 momentin mukaan opiskelijalle tulee varata mahdollisuus osoittaa saavuttaneensa opintojaksolla edellytetyt tiedot ja taidot, mikäli hän ei ole suorittanut opintojaksoa hyväksytysti.

Opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa siten, että hän voi osoittaa osaamistaan opintojakson keskeisissä tiedoissa ja taidoissa. Uusimisen käytännöistä määritellään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa. Arvioinnin tulee tällöinkin olla monipuolista. Lopulliseksi arvosanaksi tulee eri uusimiskertojen arvosanoista paras.

5.2.1.1. Paikallisen valinnaisen opintojakson arviointi

Paikalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä (S =suoritettu, H =hylätty). Paikallisesta valinnaisesta opintojaksosta edellytetään hyväksytyä arvosana, jotta se voidaan lukea mukaan oppiaineen oppimäärään.

5.2.1.2. Kesken oleva opintojakso (K)

Kesken oleva opintojakso kirjataan opintosuoritusrekisteriin K-merkinnällä. Opintojakson suorittaminen on kesken, jos opiskelijalla on opintojakson päätyttyä suorittamatta jokin opintojakson arviointiperusteena oleva tehtävä tai näyttö tai opintojakson arviointi on muulla tavoin kesken.

Kesken jäänyttä opintojaksoa voi täydentää opettajan kanssa sovittavalla tavalla jakson korotuspäivään asti, jonka jälkeen opintojakso ja kaikki sen suoritukset mitätöityvät. Viidennessä jaksossa kesken jääneen opintojakson suoritusta voi täydentää jakson viimeistä työpäivää seuraavaan perjantaihin asti.

Mikäli suoritus jää kesken johtuen opiskelijan sairastumisesta tai muusta erityisestä syystä, opettajakunta voi päätöksellään myöntää opiskelijalle lisäaikaa opintojakson suoritusten täydentämiseen.

Mitätöity opintojakso voidaan suorittaa uudelleen vasta, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla. Suorituksessa ei voi hyödyntää aikaisemmin ko. opintojaksolle laadittuja ja jo arvioituja opintojakson arviointiperusteena olevia tehtäviä tai näyttöjä.

Mikäli mitätöity opintojakso on jostain erityisen painavasta syystä suoritettava itsenäisesti, itsenäisen opintojakson suorittamisen voi aloittaa aikaisintaan mitätöintipäivää seuraavan jakson alussa.

5.2.1.3. Opintojakson jättäminen arvioimatta

Opintojakso jätetään arvioimatta ja kaikki sen suoritukset mitätöityvät

- 1) jos opiskelijalla on liian monta perustelematonta poissaoloa opintojaksolta (esim. 6 opetuskertaa/2 opintopisteen opintojakso, ks. Suunnitelma poissaolojen ehkäisystä ja niihin puuttumisesta)
- 2) jos opiskelijan todetaan käyttäneen vilppiä.

Vilpiksi tulkitaan

- 1) lunttaus tai muu vilpillinen toiminta tai sen yritys koetilanteessa
- 2) toisen henkilön osittain tai kokonaan laatiman työn esittäminen omana työnä
- 3) internetistä tai muusta lähteestä osittain tai kokonaan kopioidun työn esittäminen omana työnä.
- 4) tekoälyn ohjeiden vastainen käyttö arvioitavan työn laadinnassa

Vilpin vuoksi arvioimatta jätetty opintojakso voidaan suorittaa uudelleen vasta, kun se on seuraavan kerran tarjolla. Mikäli vilpin vuoksi arvioitu opintojakso on jostain erityisen painavasta syystä suoritettava itsenäisesti, itsenäisen opintojakson suorittamisen voi aloittaa aikaisintaan mitätöintipäivää seuraavan jakson alussa.

Avustaminen toisen opiskelijan vilpissä tai sen yrityksessä voidaan myös tulkita vilpiksi. Vilpistä tai sen avustamisesta ilmoitetaan huoltajalle.

5.2.1.4. Hylätyn arvosanan uusiminen

Jos opiskelija saa jostain opintojaksosta hylätyn arvosanan, aineenopettaja suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa tarvittavat toimenpiteet suorituksen täydentämiseksi ja/tai korottamiseksi.

Opiskelija voi yrittää korottaa hylättyä arvosanaa opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla esim.

- täydentämällä jotain opintojakson arviointiperusteena olevaa suoritusta tai laatimalla se kokonaan uudelleen
- antamalla muun lisänäytön opintojakson keskeisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Mikäli hylättyä arvosanaa ei voida korottaa uudelleen laadittujen tai täydennettyjen suoritusten tai annetun lisänäytön perusteella tai jos

- hylätty arvosana on oppiaineessa jo toinen hylätyllä arvosanalla arvioitu opintojakso tai jos
- hylätty arvosana vaarantaa aineen oppimäärän hyväksytyin arvioinnin,

aineenopettaja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan erityisen tuen tarpeen ja suunnittelee tarvittavat tukitoimenpiteet ja aikataulun suoritusten täydentämiseksi ja/tai korottamiseksi. Tuen tarpeen arvioinnissa voi opiskelijan suostumuksella olla

mukana myös muita asiantuntijoita, esim. erityisopettaja. Tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa.

5.2.1.5. Hyväksytyt arvosanan uusiminen

Opiskelija voi yrittää korottaa opintojakson hyväksytyä arvosanaa opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla esim.

- täydentämällä jotain opintojakson arviointiperusteena olevaa suoritusta tai laa-
timalla se kokonaan uudelleen
- antamalla muun lisänäytön, jonka perusteella annettua arvosanaa voidaan ko-
rottaa.

Hyväksytyä arvosanaa voi korottaa yllä mainituilla tavoilla jakson korotuspäivään asti. Jos opiskelija haluaa korottaa hyväksytyä arvosanaa määräajan jälkeen, hänen on osoitettava opintojakson tietojen ja taitojen osaaminen osallistumalla kokeeseen, jonka laajuus ja sisältö määritellään yhdessä opettajan kanssa.

5.2.2. Itsenäisesti suoritettavat opinnot

Osa lukiokoulutuksen oppimäärään sisällyvistä opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti, jos se ei vaaranna koulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja opiskelijan edellytyksiä oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen. Opiskelijalle voidaan vastaavin edellytyksin myös hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja itsenäisesti. (Lukiolaki 714/2018, 25 §.)

Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään opinnoista, jotka voidaan edellyttää itsenäisesti opiskeltaviksi tai joita toisaalta ei voi itsenäisesti suorittaa. Itsenäisesti opiskellun opintojakson opinnoista edellytetään hyväksytyä arvosanaa.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laajasti ja monipuolisesti.

Ennen itsenäisesti opiskeltavan opintojakson aloittamista aineenopettajan on arvioitava opiskelijan edellytykset opintojakson itsenäiseen suorittamiseen ja hänen tarpeensa yksilölliseen ohjaukseen ja tukeen. Rehtori tekee päätöksen itsenäisestä suorituksesta konsultoituaan opettajaa.

Itsenäisesti suoritettavat opintojaksot voidaan järjestää monimuoto-opetuksena, jolloin digitaalisessa oppimisympäristössä tapahtuvan opiskelun lisäksi voi olla myös lähiopetusta ja -ohjausta. Opiskelijaa ohjataan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti suorittamaan itsenäisesti suoritettavia opintojaksoja myös muissa oppilaitoksissa esim. avoimessa yliopistossa tai avoimessa ammattikorkeakoulussa.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja

niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laajasti ja monipuolisesti.

Itsenäisesti suoritettavan opintojakson suoritus-aika on kaksi kuukautta, jonka jälkeen kaikki opintojaksoon laaditut suoritukset mitätöityvät.

Kerran aloitettua ja kesken jäänyttä itsenäistä opintojaksoa ei voi määräjän päätyttyä alkaa suorittaa uudelleen itsenäisesti. Mikäli itsenäisesti suoritettavan opintojakson suoritus jää kesken johtuen opiskelijan sairastumisesta tai muusta erityisestä syystä, opettajakunta voi päätöksellään myöntää opiskelijalle lisäaikaa suorituksen täydentämiseen.

5.2.3. Suullisen kielitaidon arviointi

Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa voidaan arvioida erillisellä kokeella. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 4 mom.)

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisien opintojen aikana arvioidaan myös opiskelijan suullista kielitaitoa.

Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen käytöstä tai Opetushallituksen tuottaman erillisen ohjeistuksen mukaisista näytöistä määrätään erikseen kyseisiä oppiaineita koskevista luvuista lukion opetussuunnitelman perusteissa. Todistus valinnaisiin opintoihin kuuluvasta suullisen kielitaidon kokeesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.

5.2.4. Opintoissa edistymisen seuranta yhteistyössä huoltajien kanssa

Nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintoja järjestettäessä koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Huoltajille on annettava riittävän usein tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä. Koulutuksen järjestäjän tulee määräjän selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta. (Lukiolaki 714/2018, 31 § 1 mom.)

Opetus- ja ohjaushenkilöstön tulee seurata opiskelijan opintojen etenemistä. Opintojen etenemiseen liittyvistä käytännöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Opintojen etenemisen määrittelyllä ei voida kuitenkaan tiukentaa näissä lukion opetussuunnitelman perusteissa määrättyä oppiaineen oppimäärän suoritusvaatimusta.

Sen varmistamiseksi, että huoltajat saavat tiedon opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä, lukio voi edellyttää huoltajan allekirjoitusta tai vastaavaa sähköistä kuittausta todistuksiin tai tiedotteisiin, jos opiskelija ei ole täysi-ikäinen.

Ylitornion yhteiskoulun lukio edellyttää alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalta sähköisen kuittauksen jakson jälkeen vahvistettuihin arviointeihin. Kuittausta pyydetään

myös täysi-ikäisen opiskelijan huoltajalta, mikäli opiskelija on sallinut huoltajan kirjautumisen oppilashallintojärjestelmään, vaikka opiskelija on täyttänyt 18 vuotta. Kuitauksen pyytää ryhmänohjaaja.

5.2.5. Jos opinnot eivät etene

Mikäli opiskelija ei etene opinnoissaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti ja hänellä on useita mitätöityjä tai kesken olevia kurssisuorituksia, aineenopettaja/ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja arvioivat yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan erityisen tuen tarpeen sekä suunnittelevat aikataulun opintojaksojen suorittamiseksi. Tuen tarpeen arvioinnissa voi opiskelijan suostumuksella olla mukana myös muita asiantuntijoita, esim. erityisopettaja. Tukitoimet voidaan kirjata opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaansa.

5.3. Oppiaineen oppimäärän arviointi

Kun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvat opinnot tulevat suoritetuiksi, annetaan jokaisen oppiaineen oppimäärästä päättöarviointina arvosana. Opiskelijalle, joka ei ole tullut hyväksytyksi jossakin oppiaineessa tai joka haluaa korottaa saamaansa arvosanaa, on järjestettävä mahdollisuus suorittaa oppiaineen oppimäärä hyväksytysti tai korottaa arvosanaansa. [Lukiolain] 28 §:ssä tarkoitetut tukitoimet ja 29 §:ssä tarkoitetut opiskelun poikkeavat järjestämistavat voidaan ottaa huomioon opintojakson arvioinnissa ja päättöarvioinnissa. (Lukiolaki 714/2018, 37 § 3 mom.)

Kunkin opintojakson arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Oppiaineen päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. (Lukiolaki 714/2018, 38 §.)

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti opiskelemista opinnoista. Opiskelijan opintosuunnitelma tarkentuu lukio-opintojen aikana. Sen laatiminen ja seuranta ohjaavat opiskelijaa tarkoituksenmukaisiin ja tavoitteellisiin opintojaksojen valintoihin. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät.

Eri oppiaineiden pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on kuvattu lukion opetussuunnitelman perusteissa. Matematiikan yhteinen moduuli luetaan opiskelijan valitsemaan matematiikan oppimäärään. Jälkikäteen ei voi poistaa opiskelijan opiskelemia pakollisia opintoja eikä hyväksytysti suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muiden valinnaisten opintojen ja temaattisten opintojen mahdollisesta kuumisesta jonkin oppiaineen oppimäärään määrätään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Niistä luetaan oppiaineen oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

5.4. Lukion oppimäärän suoritus

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä – – . (Lukiolaki 714/2018, 10 § 3 mom.)

Lukiokoulutuksen oppimäärä sisältää äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opintoja, matemaattis-luonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia ja uskonnon tai elämänskatsomustiedon opintoja ja taito- ja taideaineiden opintoja (oppiaineryhmät) sekä opinto-ohjausta. – – Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää laaja-alaista osaamista kehittäviä temaattisia opintoja. Lukiokoulutuksen oppimäärä voi sisältää myös eri oppiaineryhmissä tai oppiaineissa suoritettavia erityistä osaamista ja harrastuneisuutta osoittavan näytön sisältäviä opintokokonaisuuksia (lukiodiplomi). (Lukiolaki 714/2018, 11 § 1 ja 2 mom.)

Lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimääriin sisältyy [valtioneuvoston] asetuksen liitteen 1–3 mukaisesti pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja, joita koulutuksen järjestäjän tulee tarjota opiskelijoille. Oppimääriin voi lisäksi sisältyä lukiodiplomeita ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 810/2018, 12 §.)

Lukiokoulutuksen oppimäärä tai lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimäärä tulee suoritetuksi, kun oppimäärään kuuluvat opinnot on suoritettu siten kuin 11 §:n 4 momentissa tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään ottaen lisäksi huomioon mahdollinen 6 §:ssä tarkoitettu erityinen koulutustehtävä tai 18 §:ssä tarkoitettu kokeilulupa. (Lukiolaki 714/2018, 36 § 1 mom.)

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukio-opintojen vähimmäismäärä 150 opintopistettä täyttyy. Lukion oppimäärän tulee sisältää vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja. Muista kuin pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot.

Opiskelijan opiskelu voidaan opiskelijan hakemuksesta tai suostumuksella järjestää osittain toisin kuin [lukio]laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos:

- 1. opiskelijalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan lukiokoulutuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot;*

2. lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta;
3. se on perusteltua opiskelijan sairauten, vammaan tai muuhun terveydentilaan liittyvistä syistä. (Lukiolaki 714/2018, 29 §.)

Jos opiskelijan opiskelu järjestetään toisin kuin lainsäädännön nojalla määrätään, säädetyn opintopisteiden vähimmäismäärän 150 on joka tapauksessa täytyttävä.

OPISKELUN TUKIVERKOSTO (Ks. Ohjaussuunnitelma)

Lukion ohjaussuunnitelma on opetussuunnitelman liitteenä. Suunnitelma tarkistetaan lukuvuosittain ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Suunnitelmaa arvioidaan itsearvioinnin lisäksi opiskelijoille ja huoltajille säännöllisin väliajoin suunnatun arviointikyselyn avulla.

OPISKELUHUOLTO (Ks. Opiskeluhooltosuunnitelma)

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto

Lukiossa toimii yhteisöllinen opiskeluhooltotyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti noin kaksi kertaa lukuvuodessa. Ryhmän jäseniä ovat rehtori, opinto-ohjaaja, koulupsykologi, -kuraattori ja kouluterveydenhoitaja sekä tarvittaessa myös erityisopettaja ja etsivä nuorisotyöntekijä. Ryhmä vastaa mm. opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta ja toteuttamisesta. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ehkäisevää ja se kuuluu kaikille.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto on ehkäisevää ja tukea antavaa. Sillä tarkoitetaan opiskelijaterveydenhuoltoa, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja ja yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista opiskeluhooltoa.

POISSAOLOJEN EHKÄISEMINEN JA NIIHIN PUUTTUMINEN

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. (Lukiolaki 714/2018 30 §)

Opiskelijan poissaolot voivat johtaa oppimisen ongelmiin ja opintojen edistymisen viivästymiseen tai keskeytymiseen. Toisaalta oppimisen vaikeudet ja muut opiskeluun liittyvät ongelmat sekä esimerkiksi kiusatuksi tuleminen tai sen pelko saattavat aiheuttaa poissaoloja. Poissaolot voivat liittyä myös terveyden ja hyvinvoinnin ongelmiin. Opiskelijan poissaolot ovat selkeä indikaattori hänen hyvinvoinnistaan.

OPISKELIJAN SUOJAAMINEN VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ (Ks. Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä)

Ylitornion yhteiskoulun lukiossa on kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta nollatoleranssi. Minkäänlaista kiusaamista, syrjintää, väkivaltaa tai häirintää ei hyväksytä.

Lukiolain mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Lukiolaki 714/2018, 40 §). Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta

oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (lukiolaki 714/2018, 40 § 7 mom, muutettu lailla 165/2022).

OPINTOSOSIAALISET ETUUDET

Opintotuki

Tietoa Kelan opintotuesta saa osoitteesta <https://www.kela.fi/opintotuki>.

Koulumatkatuki

Tietoa Kelan koulumatkatuesta saa osoitteesta <https://www.kela.fi/koulumatkatuki> ja hallinto- ja taloussuunnittelijalta.

Suomen Lukiolaisten Liitto ry. ja SLL:n digitaalinen opiskelijakortti

Suomen Lukiolaisten Liitto ry on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton lukiolaisten oma opiskelijajärjestö. Lisätietoa opiskelijakortista saa opiskelijakunnan hallituksen jäseniltä ja osoitteesta lukio.fi.

Ruokailu

Ylitornion kunta tarjoaa Ylitornion yhteiskoulun lukion opiskelijoille ilmaisen lounaan. Lukiolaisten lounasaika on klo 11.35–12.05.

Vakuutukset ja koulutapaturmat

Koulu on vakuuttanut jokaisen opiskelijan tapaturmien varalta varsinaisena kouluaikana. Vakuutus kattaa opetuksen, välitunnit, yhteiset koulun järjestämät opintoretket sekä koulumatkat suorinta tietä kouluun tai koulusta kotiin sekä muut opettajien valvomat tilaisuudet.

Miten toimin, jos tapaturma sattuu

Ota välittömästi yhteys kansliaan vahinkoilmoituksen laatimista varten. Mikäli tapaturma sattuu opiskelijalle oppitunnilla tai opettajan valvomassa tilaisuudessa, kuvauksen vahinkotapahtumasta (aika, paikka, yksityiskohtainen selostus tapahtuneesta) laatii paikalla ollut opettaja yhdessä opiskelijan kanssa.

YLITORNION YHTEISKOULUN LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on taata jokaiselle kouluyhteisön jäsenelle turvallinen, rauhallinen ja viihtyisä työympäristö. Säännöt koskevat kaikkia kouluyhteisön jäseniä sekä koulussa vierailevia henkilöitä. Säännöt ovat voimassa koulun alueella, koulupäivän, opintoretkien ja yhteisten tilaisuuksien aikana. Opintoretkien aikana järjestyssääntöjä voidaan tarvittaessa täydentää matkaa koskevilla erityisillä lisäsäännöillä. Sääntöjen rikkomisesta voidaan rangaista lukion kurinpitokeinojen käyttämisen suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti (Liite 10) tai lukiolain 41§-48§ mukaisesti.

1. Koulun alue

Koulun alue rajoittuu koulurakennukseen ja koulun tonttiin. Tiet eivät ole koulun aluetta. Jos opetusta tai tapahtumia järjestetään muualla kuin koulurakennuksessa tai piha-alueella (kuntotalo, nuorisotalo, perusopetuksen tilat, majoitustilat ja vierailukohteet matkoilla), tilat katsotaan toiminnan ajankohtana soveltuvien osien koulun alueeksi.

2. Koulupäivä

Koulupäiväksi katsotaan Wilmaan merkityn työjärjestyksen mukainen työpäivä kouluruokailuineen. Normaali koulupäivä sijoittuu maanantaista perjantaihin klo 8.00–16.00 väliselle ajalle. Mikäli koulu järjestää normaalin koulupäivän ulkopuolella opetusta tai opintoretken, sen kesto katsotaan kokonaisuudessaan kouluajaksi, vaikka sitä ei olisikaan merkitty Wilmaan.

3. Koulun tai opiskelijakunnan järjestämät yhteiset tilaisuudet

Koulun tai opiskelijakunnan järjestämät yhteiset tilaisuudet (juhlat, toimintapäivät, yleisöluennot, vierailut jne.) koskevat työjärjestyksestä riippumatta kaikkia opiskelijoita ja ne katsotaan kouluajaksi. Ryhmänohjaajat osallistuvat tilaisuuksiin ryhmänsä mukana, mikäli osallistumiselle ei ole erityistä estettä.

4. Yleiset säännöt

4.1. Oppilaan on jätettävä kulkuvälineensä niille varatuille paikoille, jotta esteetön kulku koulun alueelle ja koulurakennukseen on mahdollista. Pysäköinti varatuille paikoille on kiellettyä.

4.2. Päällysvaatteita ja ulkokenkiä säilytetään niille tarkoitetuilla paikoilla. Pipot, lippalakit yms. päähineet otetaan päästä pois oppitunnin ajaksi. Laukkuja tai kenkiä ei saa turvallisuussyistä jättää kulkureiteille esim. eteisen lattialle tai ovien eteen.

4.3. Oppitunnit alkavat ja päättyvät työjärjestyksessä ilmoitettuina aikoina. Jos opettaja ei 5 minuutin kuluessa tunnin alkamisesta ole saapunut luokkaan, opetusryhmän on ilmoitettava siitä kansliaan.

4.4. Opiskelijalla tulee olla oppitunnilla mukanaan tarvittavat oppikirjat, opiskeluvälineet toimintavalmiina (mm. iPad ladattuna) ja muut varusteet.

4.5. Kännyköitä ei saa käyttää oppitunnin aikana, mikäli se häiritsee opiskelutilannetta. Koetilaisuudessa kännykät tulee jättää reppuun tai valvojan pöydälle.

4.6. Kuulokkeiden käyttöön oppituntien aikana pyydetään opettajalta lupa.

4.7. Ruokailuun mennään vain siihen varattuna aikana. Ruokasalissa tulee käyttäytyä rauhallisesti siisteyttä ja hyviä tapoja noudattaen. Päälyysvaatteet viedään ennen ruokasaliin menoa niille tarkoitetuille paikoille. Pipot, lippalakit yms. päähineet otetaan päästä pois ruokailun ajaksi.

4.8. Tupakointi (myös sähkötupakka), nuuskaus sekä päihteiden ja huumeiden käyttö ja hallussapito on kielletty koulupäivän aikana koulun alueella ja koulun tai opiskelijakunnan järjestämässä yhteisissä tilaisuuksissa sekä opintoretkillä. Opiskelija ei saa esiintyä koulun alueella, koulupäivän aikana, koulun tai opiskelijakunnan järjestämässä yhteisissä tilaisuuksissa tai opintoretkillä päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena.

4.9. Koulun omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Opiskelija on velvollinen korvaamaan koulun omaisuudelle tahallaan tai varomattomuudesta aiheuttamansa vahingon vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisesti. Aiheutuneesta vahingosta on viipymättä ilmoitettava kansliaan tai jollekin opettajalle.

4.10. Tapaturmasta ilmoitetaan viipymättä kansliaan tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä ja annetaan mahdollisuuksien mukaan tarvittava ensiapu.

4.11. Kouluyhteisön jäsenen on huolehdittava siitä, että koulu ja sen ympäristö säilyvät siisteinä.

5. Opiskelua koskevat säännöt

5.1. Opiskelijan tunnilta myöhästymisestä tehdään tuntimerkintä Wilmaan. Opiskelija katsotaan myöhästyneeksi, jos hän saapuu opetustilaan sen jälkeen, kun opettaja on aloittanut opetuksensa.

5.2. Jos opiskelija ei pääse kouluun esim. äkillisen sairastumisen tai muun ennakoimattoman syyn vuoksi, huoltajan on merkittävä poissaolo Wilmaan tai ilmoitettava siitä ryhmänohjaajalle.

5.3. Jos opiskelijan poissaoloa ei ole merkitty Wilmaan etukäteen, opettaja merkitsee opiskelijan poissaolon tunnilta selvittämättömäksi. Huoltajan on selvitettävä kaikki opettajan selvittämättömäksi merkitsemät poissaolot Wilmaan tai ryhmänohjaajalle jälkikäteen.

5.4. Jos opiskelija sairastuu koulupäivän aikana, hän saa poistua koulusta ilmoitettuaan asiasta ryhmänohjaajalle tai ryhmänohjaajan poissa ollessa jollekin opettajalle tai kansliaan.

5.5. Ryhmänohjaaja voi myöntää luvan hyväksyttävästä syystä 1–3 päivää kestäväan etukäteen tiedossa olevaan poissaoloon.

5.6. Rehtori voi myöntää luvan hyväksyttävästä syystä 4–10 päivää kestäväan etukäteen tiedossa olevaan poissaoloon tai erityisestä syystä opintojen pidempiaikaiseen keskeytykseen.

6. Muut määräykset

6.1. Niissä kohdin, joista järjestyssäännöissä ei määrätä, noudatetaan voimassa olevaa lukiolakia, muita lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä rehtorin ohjeita ja hyviä tapoja.

7. Järjestyssääntöjen muuttaminen

7.1. Järjestyssääntöjä voidaan tarkistaa ja muuttaa tarvittaessa.